

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PA-1756

[Total No. of Pages : 4

[5952]-208

F.Y. B.Com.

**(125(C)) ELEMENTS OF COMMERCIAL GEOGRAPHY - II
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - II)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Neat diagrams must be drawn wherever necessary.*
- 3) *Use of map-stencils is allowed.*
- 4) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write the answers of following questions in 20 words (any eight) : **[16]**

- a) Write the names of agro-based industries.
- b) Name the city in which first cotton mill started in India.
- c) In which district was the first co-operative sugar factory started in India?
- d) What is balance of trade?
- e) What is international trade?
- f) Give any two reasons for the use of air transport for light and perishable goods.
- g) Name any two cultural factors that affect tourism.
- h) When was India's first national tourism policy decided?
- i) State any two elements of map.
- j) Give any two disadvantages of choropleth map.

Q2) Answer the following question in 50 words (any three) : **[18]**

- a) Textile industry in India
- b) Types of communication.
- c) Problems facing the tourism industry
- d) Advantages and disadvantages of Pie diagram.

P.T.O.

Q3) Answer the following question in 100 words (any two) : **[16]**

- a) Explain industrial pollution with suitable examples.
- b) Explain the role of communication in trade.
- c) Write a note on state government's policy for tourism development

Q4) Write the answers to the following questions in 300 words (any one) **[20]**

- a) Explain geographical and cultural factors affecting on tourism.
- b) Write in detail the industrial location theory.

Total No. of Questions : 4]

PA-1756

[5952]-208

F.Y. B.Com.

(125(C)) व्यापारी भूगोलाची मुलतत्त्वे - II
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - II)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढण्यात.
3) नकाशा स्टेन्सिलस वापरण्यास परवानगी आहे.
4) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 20 शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही आठ) [16]

- अ) कृषीवर आधारीत उद्योगांची नावे लिहा.
ब) भारतात पहिली सूतगिरणी कोणत्या शहरात सुरु झाली?
क) भारतात सहकारी तत्त्वावरील पहिला साखर कारखाना कोणत्या जिल्ह्यात सुरु झाला?
ड) व्यापार संतुलन म्हणजे काय?
इ) आंतरराष्ट्रीय व्यापार म्हणजे काय?
फ) हलका व नाशवंत मालाच्या वाहतुकीसाठी हवाई वाहतुकीचा का केला जाते याची दोन कारणे द्या?
य) पर्यटनावर परिणाम करणारे कोणतेही दोन सांस्कृतिक घटक सांगा.
र) भारताचे पहिले राष्ट्रीय पर्यटन धोरण कधी ठरविण्यात आले?
ल) नकाशाची कोणतेही दोन मुलभूत अंगे सांगा?
व) छाया पद्धती नकाशाचे कोणतेही दोन तोटे सांगा.

प्रश्न 2) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 50 शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

[18]

- अ) भारतातील कापड उद्योग
- ब) संदेश वहनाचे प्रकार
- क) पर्यटन उद्योगा समोरील समस्या
- ड) विभाजीत वर्तुळ पद्धतीचे फायदे तोटे

प्रश्न 3) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 100 शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[16]

- अ) औद्योगिक प्रदूषण उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- ब) संदेशवहनाची व्यापारातील भूमिका स्पष्ट करा.
- क) पर्यटन विकासासाठी राज्यशासनाचे धोरण स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 300 शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

[20]

- अ) पर्यटनावर परिणाम करणारे भौगोलिक व सांस्कृतिक घटक स्पष्ट करा.
- ब) औद्योगिक स्थान निश्चितीच्या सिद्धांताचे सविस्तर वर्णन करा.

ॐॐॐ